

PROJEKT STANOWISKA RP

*przygotowany w związku z art. 7 ustawy z dnia 8 października 2010 r.
o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem
Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395)*

Dotyczy	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie zamówień publicznych
----------------	--

Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	10 stycznia 2012 r.
--	---------------------

Sygnatura dokumentu	Komisja Europejska	COM(2011) 896
	Rada UE	18966/11
	Numer międzyinstytucjonalny	2011/0438 (COD)

Procedura decyzyjna	zwykła procedura ustawodawcza
----------------------------	-------------------------------

Tryb głosowania w Radzie UE	większość kwalifikowana
------------------------------------	-------------------------

Instytucja wiodąca	Urząd Zamówień Publicznych
---------------------------	----------------------------

Data przyjęcia przez KSE	1 marca 2012 r.
---------------------------------	-----------------

I. Cel projektu aktu prawnego

Strategia „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu [COM(2010) 2020] opiera się na trzech współzależnych i wzajemnie uzupełniających się obszarach priorytetowych: rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach; wspieraniu gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów i konkurencyjnej; oraz wspieraniu gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Zamówienia publiczne są jednym z instrumentów wykorzystywanych w celu osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” poprzez poprawę otoczenia biznesu i warunków wprowadzania innowacji w przedsiębiorstwach. Projektowane zmiany mają także sprzyjać szerszemu wykorzystaniu ekologicznych zamówień publicznych wspierających przejście UE na gospodarkę niskoemisyjną. Równocześnie w strategii „Europa 2020” podkreśla się, że polityka zamówień publicznych musi zagwarantować jak najbardziej wydajne wykorzystanie środków publicznych, a rynki zamówień muszą pozostać otwarte w całej Unii.

W obliczu tych wyzwań należy zrewidować i unowocześnić obowiązujące prawodawstwo dotyczące zamówień publicznych w celu lepszego dopasowania przepisów pod kątem zmieniającej się sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej.

W komunikacie Komisji z dnia 13 kwietnia 2011 r. „Akt o jednolitym rynku: Dwanaście dźwigni na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i wzmocnienia zaufania” wśród dwunastu działań priorytetowych, które instytucje Unii Europejskiej mają przyjąć do końca 2012 r., wymieniono rewizję i unowocześnienie przepisów dotyczących zamówień publicznych w celu uelastycznienia procedur udzielania zamówień oraz umożliwienia lepszego wykorzystania zamówień publicznych do wsparcia pozostałych obszarów polityki.

Niniejszy wniosek ma dwa uzupełniające się cele:

- (1) poprawę skuteczności wydatków w celu zagwarantowania możliwie najlepszych rezultatów zamówień pod względem relacji jakości do ceny. Oznacza to w szczególności uproszczenie i uelastycznienie obowiązujących zasad udzielania zamówień publicznych. Usprawnione i skuteczniejsze procedury będą korzystne dla wszystkich wykonawców i ułatwią uczestnictwo zarówno małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), jak i oferentom transgranicznym.
- (2) umożliwienie lepszego wykorzystania zamówień przez zamawiających do wspierania wspólnych celów unijnych, takich jak: ochrona środowiska, bardziej efektywne gospodarowanie zasobami i większa efektywność energetyczna, przeciwdziałanie zmianom klimatu, promowanie innowacji, zatrudnienia i włączenia społecznego, a także zapewnienie możliwie najlepszych warunków dla świadczenia wysokiej jakości usług publicznych.

II. Stanowisko RP

Rząd RP, co do zasady, popiera inicjatywę Komisji zmierzającą do uproszczenia, uelastycznienia i odformalizowania procedur udzielania zamówień publicznych. Przedstawiony projekt budzi jednak pewne zastrzeżenia co do zakresu i charakteru proponowanych zmian. W ocenie Rządu RP, niektóre zmiany są zbyt daleko idące i tym samym niepotrzebne, z kolei inne wydają się niewystarczające. Niekiedy zmiany obejmują obszary, co do których w procesie konsultacji (w szczególności w odpowiedzi na Zieloną księgę w sprawie modernizacji unijnej polityki zamówień publicznych KOM(2011) 15) Rząd RP zajął wyraźne stanowisko, że nie ma potrzeby przyjmowania przepisów na poziomie

unijnym w tym zakresie (tytułem przykładu, przepisy dotyczące wypowiedzenia umowy w sprawie zamówienia publicznego). Zarazem projekt nie uwzględnia w zadowalającym stopniu zmian postulowanych przez Rząd RP w procesie konsultacji, takich jak upowszechnienie trybu negocjacji z ogłoszeniem czy umożliwienie negocjacji z wykonawcą, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza.

Ponadto poważne wątpliwości Rządu RP budzi fakt, że wniosek legislacyjny proponuje nową dyrektywę, która ma zastąpić obowiązujące przepisy unijne w dziedzinie zamówień publicznych. Kiedy zmieniano dyrektywy odwoławcze (89/665/EWG i 92/13/EWG zmienione dyrektywą 2007/66/WE), zmiany objęły 99 % przepisów, a mimo to odbyło się to w drodze dyrektywy zmieniającej.

Wreszcie należy zauważyć, że proponowane zmiany byłyby piątą z rzędu zmianą przepisów unijnych w dziedzinie zamówień publicznych w ciągu ostatnich kilku lat, wliczając w to pakiet legislacyjny z 2004 r. (dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE), dyrektywę odwoławczą z 2007 r. i dyrektywę obronną z 2009 r. Do tego należy jeszcze doliczyć zmiany w systemie zamówień publicznych wynikające z unijnej polityki w ekologicznej czy społecznej (dyrektywa 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego, dyrektywa 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich itd.). Tak częste zmiany w prawie unijnym nie wpływają, w ocenie Rządu RP, korzystnie na funkcjonowanie systemu zamówień publicznych zarówno w poszczególnych państwach członkowskich, jak i w wymiarze ogólnoeuropejskim.

Niemniej jednak Rząd RP popiera projekt zmian w zakresie, w jakim prowadzą one do zwiększenia pewności prawnej oraz usprawnienia procesu wydatkowania środków publicznych, w tym absorpcji środków unijnych, w szczególności poprzez uwzględnienie w przepisach dyrektywy najnowszego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE.

Nie negując celu, jakim jest wykorzystanie zamówień publicznych do realizacji innych strategii takich jak bardziej efektywne korzystanie z zasobów, wspieranie innowacyjności oraz realizacji celów społecznych, Rząd RP pragnie także zwrócić uwagę na potrzebę zachowania podstawowego celu, któremu służą zamówienia publiczne, tj. efektywnego wydatkowania środków publicznych przy zapewnieniu konkurencji.

W odniesieniu do konkretnych propozycji Rząd RP zajmuje następujące stanowisko:

Zakres zastosowania, definicje i zasady ogólne:

Doprecyzowania wymaga definicja zamówień publicznych jako umów zawieranych na piśmie, co oznacza również możliwość zawarcia umowy za pośrednictwem Internetu oraz faksu. W takiej sytuacji powstają wątpliwości dotyczące momentu zawarcia umowy, gdy zamawiający przyjmuje ofertę i przesyła zawiadomienie o jej wyborze za pośrednictwem faksu bądź Internetu.

Wątpliwości budzi zróżnicowanie jednostek organizacyjnych na poziomie centralnym w administracji. Zaproponowany w projekcie podział będzie na gruncie prawa polskiego implikował znaczne trudności z właściwym przypisaniem danej jednostki organizacyjnej do odpowiedniej grupy reżimu zamówień. Co więcej uniemożliwienie zamawiającym o charakterze centralnym skorzystania z wielu instytucji ułatwiających przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie znajduje racjonalnego uzasadnienia, w szczególności w kontekście, iż zamawiający ci mogą udzielać wielu zamówień o małej wartości przedmiotu zamówienia.

Zrewidowany podział usług na usługi o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym, w ocenie Rządu RP, wymaga ponownego przeanalizowania. Nie jest jasne, w oparciu o jakie badania Komisja twierdzi, że usługi hotelowe czy prawnicze wykazują się dużym wskaźnikiem transgraniczności. Potoczna wiedza wskazywałaby na coś zupełnie innego. Rząd RP w swojej odpowiedzi na Zieloną księgę w sprawie modernizacji unijnej polityki zamówień publicznych wskazał właśnie usługi prawnicze i hotelowe jako usługi, których udzielanie powinno nadal podlegać łagodniejszemu reżimowi właściwemu dla usług niepriorytetowych.

W przypadku przepisów dotyczących zamówień zastrzeżonych rozszerzenie katalogu podmiotów na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji oraz obniżenia stanu zatrudnienia do 30% może odnieść skutek odwrotny od zamierzonego. Brak wskazania minimalnego okresu zatrudniania pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na poziomie zatrudnienia powyżej 30% przed wszczęciem postępowania może spowodować, iż wykonawcy po ukazaniu się ogłoszenia masowo zatrudnią osoby mieszczące się w katalogu pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji po to by uzyskać zamówienie, a następnie zwolnić tak zatrudnionych pracowników.

Rodzaje procedur:

Nie jest zrozumiałe, dlaczego w projekcie dyrektywy klasycznej negocjacje z ogłoszeniem zostały przemianowane na procedurę konkurencyjną z negocjacjami, podczas gdy w projekcie dyrektywy sektorowej występuje w dalszym ciągu procedura negocjacyjna z zaproszeniem do konkurencji. W projektach obu dyrektyw jest to *de facto* ta sama procedura, z tym że w projekcie dyrektywy klasycznej zostały bardziej szczegółowo uregulowane jej poszczególne etapy. Powstaje pytanie, po co wprowadza się takie rozróżnienia. Rodzi to tylko niepotrzebny zamęt terminologiczny.

Można się również zastanawiać, czy procedury: konkurencyjna z negocjacjami i dialog konkurencyjny nie stają się procedurami podstawowymi. Wprawdzie przesłanki ich stosowania sugerowałyby, że są to tryby wyjątkowe, ale jedna z przesłanek (ogólna potrzeba przeprowadzenia negocjacji przewidziana w art. 24 ust. 1 lit. e) projektu) sugeruje, że jest inaczej. Poważne wątpliwości budzi też propozycja, by stosowanie obu wymienionych procedur było obwarowane tymi samymi przesłankami, skoro są to inne tryby udzielenia zamówienia.

Nie jest jasne, czy partnerstwo innowacyjne jest odrębnym trybem udzielania zamówienia, na co wskazuje tekst projektu. Partnerstwo zostało uregulowane w rozdziale dotyczącym procedur obok procedur podstawowych (otwartej i ograniczonej), procedur negocjacyjnych i dialogu konkurencyjnego, ale jednocześnie do wyboru partnera stosuje się przepisy dotyczące procedury konkurencyjnej z negocjacjami. Wymaga wyjaśnienia, czy wprowadzając tę nową „procedurę” Komisja korzystała z jakichś wzorów istniejących w państwach członkowskich, czy też jest to na razie model czysto teoretyczny (ETS w ostatnim orzecznictwie (sprawa C-299/08 *Komisja przeciwko Francji*, pkt 33) wypowiedział się na temat zamkniętego katalogu procedur przewidzianych dyrektywami i zakazu „wariacji” na temat tych procedur).

W odniesieniu do przesłanek zastosowania procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, należy zwrócić uwagę, że rezygnacja z możliwości udzielenia w tej procedurze zamówień dodatkowych nieobjętych zamówieniem podstawowym nie wydaje się uzasadniona. Ponadto wątpliwości budzi propozycja, zgodnie z którą przesłanka dotycząca przyczyn technicznych, artystycznych lub związanych z ochroną praw wyłącznych została podzielona na dwie odrębne, ograniczając możliwość stosowania procedury bez ogłoszenia do – z jednej strony – zamówień, których przedmiotem jest „dzieło sztuki” (przy czym nie jest

do końca zrozumiałe, co należy rozumieć pod tym pojęciem, tytułem przykładu, nie jest pewne, czy obejmuje chociażby koncert), oraz – z drugiej strony – do sytuacji, gdy nie istnieje żadna rozsądna alternatywa i brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężenia parametrów zamówienia. Podobnie rzecz się ma z propozycją, by przesłanka dotycząca pilności wynikającej z okoliczności, których zamawiający nie mógł przewidzieć, została ograniczona do przypadków wystąpienia siły wyższej. Na poparcie z kolei zasługuje doprecyzowanie, co należy rozumieć przez ofertę: „odpowiednią”, „nieprawidłową” i „niemożliwą do przyjęcia”.

Agregacja i elektronizacja zamówień:

W ocenie Rządu RP proponowane rozwiązania w zakresie agregacji popytu (umowy ramowe, scentralizowane działania zakupowe, wspólne udzielanie zamówień, w tym wspólne udzielanie zamówień przez zamawiających z różnych państw członkowskich) oraz elektronizacji procesu udzielania zamówień (dynamiczne systemy zakupów, aukcje elektroniczne, katalogi elektroniczne) zasługują na poparcie. Jednakże w przypadku wspólnego udzielania zamówień przez zamawiających z różnych państw członkowskich należy zwrócić uwagę, że polskie prawo krajowe *de lege lata* nie dopuszcza objęcia zamawiającego procedurą odwoławczą obowiązującą w innym państwie członkowskim.

Postępowanie o udzielenie zamówienia:

Co do zasady, Rząd RP opowiada się za proponowanymi rozwiązaniami zmierzającymi do uproszczenia i odformalizowania procedur. Należy jednak zauważyć, że projekt, upraszczając i odformalizowując procedury, w sposób bez precedensu wzmacnia pozycję wykonawców w postępowaniu, co prowadzi do wyraźnego zachwiania równowagi stron na korzyść przedsiębiorców. Można też dostrzec sprzeczność pomiędzy, z jednej strony, fakultatywnością urzędowych list wykonawców i certyfikacji a obowiązkiem wydawania europejskich paszportów zamówień, które wykazują cechy właściwe dla certyfikacji.

Warunki udziału w postępowaniu: Wiele wątpliwości mogą budzić propozycje zmiany przepisów dotyczących wykluczenia wykonawców. W wyniku wprowadzonych zmian wykluczenie wykonawcy może się okazać niemożliwe nawet w sytuacji zaistnienia przesłanek o charakterze obligatoryjnym, zobowiązujących zamawiającego do wykluczenia takiego wykonawcy. Wskazać tutaj należy, iż niezasadnym jest warunkowanie możliwości wykluczenia wykonawcy m.in. z powodu zaległości podatkowych od jego świadomości istnienia stosownego aktu bądź decyzji potwierdzających tę zaległość.

Celem wypełnienia obowiązku promowania systemu EMAS nałożonego na państwa członkowskie zapisami rozporządzenia WE 1221/2009 należy podczas dalszych prac nad projektem dyrektywy zwrócić uwagę na przejrzystość zapisów odnoszących się do kryteriów kwalifikacji, szczególnie mając na uwadze różnice pomiędzy wymaganiami jakościowymi a wymaganiami systemów zarządzania środowiskowego. Wiąże się to jednocześnie z celowością dopracowania środków dowodowych potwierdzających stosowanie równoważnych środków zarządzania środowiskowego.

Kryteria wyboru oferty najkorzystniejszej: Proponowane rozwiązania w zakresie kryteriów wyboru oferty należy ocenić pozytywnie. W ocenie Rządu RP, na poparcie zasługuje wprowadzenie możliwości uwzględniania w ramach kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, w przypadku zamówień na usługi i zamówień obejmujących zaprojektowanie robót budowlanych, organizacji kwalifikacji i doświadczenia personelu zaangażowanego w realizację zamówienia. Podobnie propozycja zastąpienia kryterium najniższej ceny poprzez kryterium najniższego kosztu zasługuje na uwagę, w szczególności w kontekście wykorzystania rachunku kosztów cyklu życia (LCC). Takie podejście zgodne jest z

wcześniejszymi działaniami podejmowanymi na szczeblu Unii Europejskiej w zakresie promowania tzw. ekologicznych zamówień publicznych, jako jednego z elementów realizacji Strategii „Europa 2020” .

Niemniej należy zwrócić uwagę na zagrożenia wiążące się z zastosowaniem w zamówieniach publicznych rachunku kosztów cyklu życia, których elementem są koszty zużycia energii oraz zewnętrzne koszty środowiskowe obejmujące m.in. koszty emisji gazów cieplarnianych, co mogłyby prowadzić do ograniczenia udziału w rynku europejskim polskich produktów charakteryzujących się wysokim poziomem emisyjności wykorzystywanej energii. Dlatego też należy rozważyć możliwość zastosowania dodatkowych kryteriów, które będą minimalizować ryzyko ograniczenia dostępu polskich produktów do rynku europejskiego, takich jak efektywność energetyczna czy efektywne wykorzystanie zasobów.

Należy także zwrócić uwagę na implikacje wynikające z zastosowania podejścia opartego na rachunku kosztów całego cyklu życia produktu dla sektora MŚP. Z uwagi na potencjalne duże koszty związane z takim podejściem, w tym konieczność zaangażowania podmiotów zewnętrznych specjalizujących się w dokonywaniu takich szacunków, podejście takie może stanowić poważną barierę finansową i administracyjną.

Należy także zauważyć, że uwzględnienie rachunku kosztów cyklu życia może powodować trudności z jego zastosowaniem w praktyce. Zgodnie z projektem Dyrektywy, może on być obliczany w oparciu o różnorodne metodologie istniejące na rynku lub opracowane przez instytucję zamawiającą. Jednocześnie dyrektywa obliuguje instytucje zamawiające, które zdecydowały się na uwzględnienie rachunku kosztów cyklu życia do akceptowania ofert opartych na innej metodologii, określającej koszty cyklu życia pod warunkiem, że wykonawcy udowodnią, że metodologia ta spełnia wymagania enumeratywnie określone w art. 67 ust. 2 i jest porównywalna z metodologią wskazaną przez zamawiającego. Brak jednolitej metodologii może skutkować trudnościami w ocenie porównywalności zastosowanych metodologii zarówno po stronie wykonawcy jak i zamawiającego.

Ponadto ważne jest, aby wspólne europejskie metodyki obliczania kosztów cyklu życia, które mają być obowiązkowe do stosowania, były przyjmowane w ramach unijnych aktów ustawodawczych, a nie w drodze aktów delegowanych, gdyż tylko w takim przypadku daje to możliwość przeprowadzenia dogłębnej oceny skutków regulacji i konsultacji społecznych, zwłaszcza z zainteresowanymi środowiskami przedsiębiorców. W tym kontekście ważne jest, aby Komisja mogła jedynie aktualizować wykaz, o którym mowa w załączniku XV do wniosku, a nie przyjmować w drodze aktów delegowanych wspólne metodyki obliczania kosztów cyklu życia.

Reżim udzielania zamówień na usługi społeczne:

Proponowany reżim udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi wymienione w załączniku XVI projektu dyrektywy (katalog o charakterze zamkniętym) należy ocenić pozytywnie.

Realizacja zamówienia:

Rząd RP popiera proponowane rozwiązania w zakresie wykonywania umów w sprawie zamówienia publicznego dotyczące możliwości wprowadzenia płatności bezpośrednich zamawiającego na rzecz podwykonawców i doprecyzowujące, w ślad za orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, co należy rozumieć przez istotną zmianę postanowień umowy, skutkującą koniecznością przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia. Niemniej jednak, w ocenie Rządu RP, przepisy dotyczące rozwiązania umowy nie wydają się konieczne.

Ład administracyjno-regulacyjny:

W odniesieniu do przepisów dotyczących organu nadzorczego (*oversight body*), który ma być utworzony w każdym państwie członkowskim, powstaje pytanie, czy te przepisy zostały oparte na jakimś funkcjonującym już modelu, czy w którymkolwiek z państw członkowskich jest już taki organ wykonujący wszystkie te zadania w takim zakresie, jak przewiduje projekt (jeśli tak, ilu ma pracowników, jaki jest budżet itp.), czy też jest to model idealny, ale póki co czysto teoretyczny. Obarczenie organu centralnego w sprawach zamówień publicznych dodatkowymi obowiązkami, w zakresie przewidzianym w projekcie dyrektywy, implikować będzie znaczny wzrost wydatków związanych z działalnością takiego organu. W związku z tym Rząd RP jest przeciwny nowym rozwiązaniom przyjętym w zakresie nadzoru publicznego (art. 84), rozszerzeniu obowiązków sprawozdawczych wynikających z art. 86 oraz nowym obowiązkom związanym z pomocą dla zamawiających i przedsiębiorstw (art. 87).

III. Uzasadnienie stanowiska RP

Rząd RP podziela pogląd, iż zamówienia publiczne są kluczowym elementem strategii „Europa 2020” ze względu na tkwiący w nich potencjał, który można wykorzystać do promowania celów z zakresu innych polityk. Europa 2020” ze względu na tkwiący w nich potencjał, który można wykorzystać do promowania celów z zakresu innych polityk. W szczególności jest to bardzo ważne narzędzie realizacji założeń jednej z „Inicjatyw przewodnich - Europy efektywnie korzystającej z zasobów”. Wykorzystanie w pełni tego potencjału będzie możliwe po przeprowadzeniu planowanych reform ukierunkowanych na uproszczenie i uelastycznienie obowiązujących przepisów w tej dziedzinie. System zamówień publicznych zarówno na szczeblu krajowym jak i na gruncie unijnym charakteryzuje stosunkowo duży stopień sformalizowania procedur. Trudno się nie zgodzić, że istnieje potrzeba uproszczenia, uelastycznienia i odformalizowania procedur udzielania zamówień. Osiągnięcie celu przyszłej reformy unijnych regulacji w zakresie zamówień publicznych, jakim jest zwiększenie efektywności i sprawne wydatkowanie środków publicznych, będzie możliwe, jeśli procedura udzielania zamówień zostanie na tyle, na ile to możliwe, uproszczona bez uszczerbku dla przejrzystości i konkurencyjności postępowań. Z kolei nakładanie zobowiązań na zamawiających w zakresie realizacji celów innych polityk, z uwagi na niebezpieczeństwo przeregulowania materii zamówień, wymaga zachowania szczególnej ostrożności. Wykorzystanie mechanizmu zamówień publicznych do realizacji celów innych polityk (ochrona środowiska, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, promocja innowacyjności) nie może prowadzić do nadmiernego skomplikowania systemu i utrudnienia dostępu MSP do zamówień publicznych, jak również nadmiernych obciążeń administracyjnych.

Zdaniem Rządu RP zastosowanie rachunku kosztów cyklu życia produktu może zagrozić realizacji jednego z celów nowej dyrektywy, jakim jest ułatwienie dostępu MSP do zamówień publicznych. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż tego typu przedsiębiorstwa często nie dysponują wystarczającymi zasobami (finansowymi, ludzkimi itp.), które są niezbędne do sprostania licznym wymogom formalnym, w tym m.in. szacowania kosztów w oparciu o rachunek kosztu cyklu życia. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że przechodzenie na uwzględnienie kosztu cyklu życia produktu w ofertach jest procesem zasadnym tylko w tych przypadkach, w których jej zastosowanie będzie możliwe.

1. Ocena skutków prawnych

Przyjęcie projektowanej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych będzie skutkowało koniecznością zmiany polskich przepisów o zamówieniach publicznych, które obecnie są regulowane ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, Nr 161, poz. 1078 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 13, Nr 28, poz. 143, Nr 87, poz. 484, Nr 234, poz. 1386 i Nr 240 poz. 1429).

2. Ocena skutków społecznych

Przyjęcie nowej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych w proponowanym kształcie może sprzyjać włączeniu społecznemu jednostek w nieuprzywilejowanej sytuacji, w szczególności dzięki doprecyzowaniu przepisów dotyczących zamówień zastrzeżonych, a także przyczynić się do przestrzegania prawa socjalnego, prawa pracy i prawa ochrony środowiska, w szczególności dzięki wprowadzeniu możliwości odrzucenia oferty zawierającej rażąco niską cenę wskutek naruszenia obowiązków w tym zakresie.

3. Ocena skutków gospodarczych

Przyjęcie nowej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych w proponowanym kształcie może przyczynić się do zwiększenia udziału w rynku zamówień publicznych przedsiębiorstw z sektora MŚP, w szczególności dzięki wprowadzeniu zasady podziału zamówienia na części, a także płatności bezpośrednich zamawiającego na rzecz podwykonawcy, jak również przepisów ograniczających możliwość stawiania wygórowanych warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności ekonomicznej i finansowej. Ponadto proponowane przepisy mogą sprzyjać innowacyjności gospodarki, w szczególności dzięki wprowadzeniu partnerstwa innowacyjnego.

Równocześnie wprowadzenie takich przepisów jak zastosowanie kryterium najniższego kosztu szacowanego w oparciu o rachunek kosztu cyklu życia produktu może niwelować pozytywne efekty wprowadzenia ww. rozwiązań prawnych, utrudniając w konsekwencji dostęp MSP do niektórych zamówień publicznych.

Polska, jako kraj w znacznym stopniu opierający produkcję energii na węglu (ponad 90% energii w Polsce produkowane jest z węgla) charakteryzuje się wysokim poziomem emisyjności produkowanej energii, co stanowi istotny element śladu węglowego wytwarzanych w Polsce produktów i znajduje odzwierciedlenie w rachunku kosztów cyklu życia. W związku z powyższym istnieje ryzyko, że polscy oferenci będą mniej konkurencyjni w stosunku do wykonawców z innych państw ubiegając się o zamówienia publiczne zarówno na rynku krajowym jak i europejskim.

4. Ocena skutków finansowych

Przyjęcie nowej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych w proponowanym kształcie będzie wiązało się z nałożeniem na państwa członkowskie dodatkowych obowiązków, które w chwili obecnej nie są realizowane, bądź też realizacja których ma obecnie bardziej ograniczony zakres a które to nowe obowiązki mogą skutkować dodatkowymi kosztami. Obowiązki te dotyczyć będą m.in. powołania niezależnego organu nadzoru, szerszego zakresu kontroli udzielanych zamówień publicznych, dodatkowej sprawozdawczości, wydawania Europejskiego Paszportu Zamówień Publicznych, wspierania zamawiających i wykonawców w procesie udzielania zamówień publicznych. Zadania te ze względu na swą różnorodność mogą dotyczyć różnych instytucji wg. ich właściwości.

Rząd sprzeciwia się rozwiązaniom, które powodują po stronie budżetu państwa dodatkowe koszty.

IV. Informacja w sprawie zgodności projektu aktu z zasadą pomocniczości

Koordinacja procedur udzielania zamówień publicznych powyżej określonych progów okazała się istotnym narzędziem wykorzystywanym na potrzeby rynku wewnętrznego w obszarze zakupów publicznych poprzez zagwarantowanie skutecznego i równego dostępu do zamówień publicznych dla wykonawców z całego jednolitego rynku. Doświadczenia związane z dyrektywami 2004/17/WE i 2004/18/WE oraz z wcześniejszymi generacjami dyrektyw w sprawie zamówień publicznych wykazały, że ogólnoeuropejskie procedury udzielania zamówień gwarantują przejrzystość i obiektywizm w zakresie zamówień publicznych, skutkujące znacznymi oszczędnościami i lepszymi rezultatami zamówień, z korzyścią dla instytucji państw członkowskich oraz w efekcie dla europejskiego podatnika.

Cel ten nie mógł zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty w drodze działań państw członkowskich, które w nieunikniony sposób powodowałyby rozbieżne wymogi i potencjalnie sprzeczne systemy procedur, co zwiększałoby złożoność regulacyjną i tworzyłoby nieuzasadnione przeszkody dla działalności transgranicznej.

W związku z powyższym niniejszy wniosek wydaje się być zgodny z zasadą pomocniczości.

V. Przedstawiciel Rządu upoważniony do prezentowania stanowiska

Dariusz Piasta, Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych, tel. 22 4587703, faks 22 4587783